

УДК 616.314.9-002.4-053.37(477.53)

ПОШИРЕНІСТЬ КАРІЕСУ ТИМЧАСОВИХ ЗУБІВ У ДІТЕЙ М.ПОЛТАВА

Каськова Л.Ф., Шепеля А.В.

Вищий державний навчальний закладу країни "Українська медична стоматологічна академія", м. Полтава

Метою нашого дослідження є вивчення поширеності карієсу тимчасових зубів у дітей м. Полтава та стану їх твердих тканин. Нами було обстежено 764 дитини у віці 2-3 років. Виявлено, що поширеність карієсу тимчасових зубів у дітей збільшується з віком, причому він частіше зустрічається у хлопчиків, ніж у дівчаток, як і інтенсивність карієсу зубів і поверхонь.

Ключові слова: тимчасові зуби, гігієна порожнини рота, діти.

На сьогодні одним із найпоширеніших стоматологічних захворювань у дітей є карієс зубів, який у різних вікових групах сягає 90-100% і характеризується неспинною тенденцією росту його інтенсивності, зокрема щодо тимчасових зубів [4]. Так, поширеність карієсу серед дітей трирічного віку різних населених пунктів України становить від 9,05% до 58,00% при його інтенсивності у межах від 0,77 до 2,48, і діагностується вже у 1-1,5-річному віці [1].

Беззаперечним є вплив гігієнічного фактору на розвиток карієсу тимчасових зубів. Так, до цього часу ми, нажалі, стикаємося з недостатнім, а точніше - низьким рівнем санітарно-гігієнічних знань та навичок у дітей, батьків та вихователів. Чищення зубів без дотримання правил гігієни з використанням невідповідних засобів та предметів, рівноцінне її повній відсутності [2,4].

До суттєвих чинників ризику виникнення карієсу тимчасових зубів також відносяться зниження концентрації водневих іонів у ротовій рідині, гестози вагітних, раннє прорізування та ін. [4].

І хоча останнім часом проблема карієсу тимчасових зубів у дітей знаходить висвітлення у роботах вітчизняних науковців, епідеміологічна ситуація є такою, що потребує оптимальних профілактичних заходів, що будуть найбільш ефективними в умовах конкретного регіону проживання.

Тому **метою** нашого дослідження є вивчення поширеності карієсу тимчасових зубів у дітей м. Полтава.

Матеріали та методи дослідження

Нами було обстежено 764 дитини 2-3 років з 15 дитячих дошкільних закладів м. Полтава.

Клінічне обстеження проводили за методикою ВООЗ (1989). Стан твердих тканин тимчасових зубів оцінювали з використанням показників поширеності (%), інтенсивності карієсу зубів (кп, кп_n), гігієну порожнини рота – за індексом Ю.А. Федорова - В.В. Володкіної (1971).

Результати дослідження

Вивчення показників ураженості карієсом тимчасових зубів у дітей м. Полтава показало високу розповсюдженість та інтенсивність каріозного процесу.

Поширеність карієсу тимчасових зубів у дітей 2-3 років становить 14,27±1,27%. Причому не

виявлено різниці в показниках поширеності карієсу в хлопчиків та дівчаток. Інтенсивність карієсу за показником зубів кп становить 0,52±0,05, а за показником кп_n - 0,88±0,10.

Для більш детального обстеження за згодою батьків нами було відібрано 382 дитини цього ж віку зі збереженням процентного співвідношення між хлопчиками та дівчатками. Поширеність карієсу тимчасових зубів у дітей 2-3 років в даній вибірці склала 13,09±1,73%, що суттєво не відрізняється від попередньої вибірки. Причому карієс тимчасових зубів зустрічався у хлопчиків даної досліджуваної групи в 1,5 рази частіше, ніж у дівчаток. Співвідношення інтенсивності карієсу тимчасових зубів за показниками кп та кп_n у хлопчиків та дівчаток показало, що інтенсивність карієсу зубів у хлопчиків переважає таку у дівчаток в 1,8 рази, а інтенсивність карієсу поверхонь – в 2,1 рази.

Поширеність карієсу тимчасових зубів у дітей 2 років склала 6,04±1,95%, причому карієс тимчасових зубів зустрічався у хлопчиків даного віку в 1,9 рази частіше, ніж у дівчаток. Співвідношення інтенсивності карієсу тимчасових зубів за показниками кп та кп_n у хлопчиків та дівчаток показало, що інтенсивність карієсу зубів у хлопчиків переважає таку у дівчаток в 2,9 рази, а інтенсивність карієсу поверхонь – в 4,9 рази.

Поширеність карієсу тимчасових зубів у дітей 3 років склала 17,60±2,49%, що в 2,9 рази більше, ніж у дітей 2-річного віку. Причому карієс тимчасових зубів зустрічався у хлопчиків даного віку в 1,4 рази частіше, ніж у дівчаток. Інтенсивність карієсу за показником зубів кп становить 0,54±0,10, а за показником кп_n - 0,96±0,22, що відповідно в 1,8 та в 2,1 рази більше ніж у дітей 2-річного віку. Співвідношення інтенсивності карієсу тимчасових зубів за показниками кп та кп_n у хлопчиків та дівчаток показало, що інтенсивність карієсу зубів у хлопчиків переважає таку у дівчаток в 1,6 рази (і в 1,5 рази таку у хлопчиків 2 років), а інтенсивність карієсу поверхонь – в 1,7 рази (і в 1,6 рази таку у хлопчиків 2 років). Інтенсивність карієсу тимчасових зубів більша у 3-річних дівчаток, ніж у 2-річних в 2,7 рази, а інтенсивність карієсу поверхонь – в 4,6 рази. Як бачимо, у дітей 3-річного віку немає такої значної різниці між інтенсивністю карієсу зубів та поверхонь у хлопчиків та дівчаток (1,6 проти 2,9 разів

у 2-річних дітей та 1,7 проти 4,9 відповідно), але різко зростає інтенсивність карієсу зубів і поверхонь у 3-річних дівчаток в порівнянні з 2-річними (в 2,7 та 4,6 рази відповідно).

З метою з'ясування стану гігієни порожнини рота використовували індекс Ю.А. Федорова - В.В. Володкіної (1971).

Відповідно даним обстеження, приведеним у таблиці 3, ми можемо прослідкувати взаємозв'язок між показниками стану гігієни порожнини рота у дітей з карієсом та без. Так показник нор-

ми зустрічається в 2,5 рази частіше у дітей без карієсу, а задовільний, незадовільний та поганий – приблизно з однаковою частотою. Сумарно показники норми і доброго стану гігієни порожнини рота у дітей без карієсу переважають такі у дітей з карієсом у 1,7 рази, поганого та дуже поганого - в 1,1 рази частіше зустрічаються у дітей з карієсом, а задовільний та незадовільний з однаковою частотою зустрічаються в обох групах дітей.

Таблиця 1

Поширеність та інтенсивність карієсу тимчасових зубів у дітей 2-3 років м. Полтава

Кількість оглянутих дітей	Поширеність карієсу		Інтенсивність карієсу за показником КП	Інтенсивність карієсу за показником КП _п
	абс.	%		
хлопчики – 394	56	14,21±1,76	0,57±0,08	1,00±0,16
дівчатка – 370	53	14,32±1,82	0,47±0,07	0,76±0,14
всього – 764	109	14,27±1,27	0,52±0,05	0,88±0,10

Таблиця 2

Поширеність та інтенсивність карієсу тимчасових зубів у дітей м. Полтава

Вік, роки	Кількість оглянутих дітей	Поширеність карієсу		Інтенсивність карієсу за показником КП	Інтенсивність карієсу за показником КП _п
		абс.	%		
2	хлопчики – 77	6	7,79±3,05	0,43±0,18	0,73±0,30
	дівчатка – 72	3	4,17±2,36	0,15±0,09	0,15±0,09
	всього – 149	9	6,04±1,95	0,30±0,10	0,45±0,16
3	хлопчики – 122	25	20,49±3,65	0,66±0,16	1,20±0,36
	дівчатка – 111	16	14,41±3,33	0,41±0,13	0,69±0,27
	всього – 233	41	17,60±2,49	0,54±0,10	0,96±0,22
Всього	хлопчики – 199	31	15,58±2,57	0,57±0,12	1,02±0,24
	дівчатка – 183	19	10,38±2,25	0,31±0,09	0,48±0,17
	всього - 382	50	13,09±1,73	0,44±0,07	0,76±0,15

Таблиця 3

Розподіл дітей 2-3 років м. Полтава за станом гігієни порожнини рота

Стан гігієни порожнини рота	Середній показник індексу Ю.А. Федорова - В.В. Володкіної у дітей з карієсом		Середній показник індексу Ю.А. Федорова - В.В. Володкіної у дітей без карієсу	
	абс.	%	абс.	%
норма	3	6%	50	15,09%
добрий	2	4%	5	1,51%
задовільний	11	22%	76	22,89%
незадовільний	6	12%	36	10,84%
поганий	19	38%	118	35,54%
дуже поганий	9	18%	45	13,55%
не проводили	-	-	2	0,6%

Висновки

Поширеність карієсу у дітей збільшується з віком і становить 6,04±1,95% у дітей 2 років та 17,60±2,49% у дітей 3 років. Причому карієс тимчасових зубів зустрічався у хлопчиків частіше, ніж у дівчаток, як і інтенсивність карієсу зубів і поверхонь. Показники норми і доброго стану гігієни порожнини рота у дітей без карієсу переважають такі у дітей з карієсом у 1,7 рази, поганого та дуже поганого - в 1,1 рази частіше зустріча-

ються у дітей з карієсом, а задовільний та незадовільний з однаковою частотою зустрічаються в обох групах дітей.

Отримані дані спонукають до більш ретельного вивчення антенатальних та постнатальних факторів впливу на розвиток карієсу тимчасових зубів у дітей та розробки лікувально-профілактичних комплексів.

Література

1. Біденко Н.В. Спосіб визначення рівня інтенсивності карієсу в дітей віком до трьох років // Современная стоматология. – 2006. - №4. – С. 93-95.
2. Дубецька І.С. Особливості клінічного перебігу та профілактики карієсу молочних зубів: Автореф. дис...к-та мед.наук: 14.01.22 / Львівський нац. мед. ун-т ім. Данила Галицького. – Львів, 2007. – 18с.
3. Каськова Л.Ф., Моргун Н.А. Поширеність флюорозу постійних зубів у дітей Полтави та Полтавської області //

- Український стоматологічний альманах: Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (15-17 березня 2006). – Полтава: Українська медична стоматологічна академія, 2006. - №1, Т.3. – С.22-23.
4. Чижевський І.В. Клінічне та гігієнічне обґрунтування профілактики карієсу зубів у дітей в промислово розвинутому регіоні: Автореф. дис...д-ра мед.наук: 14.01.22 / Нац. мед. ун-т ім. О.О.Богомольця. – К., 2004. – 33с.

Реферат

РАСПРОСТРАНЕННОСТЬ КАРИЕСА ВРЕМЕННЫХ ЗУБОВ У ДЕТЕЙ

Каськова Л.Ф., Шепеля А.В.

Ключевые слова: временные зубы, гигиена полости рта, дети.

Целью нашего исследования является изучение распространенности кариеса среди детей г. Полтава и состояния их твердых тканей. Нами было обследовано 764 ребенка в возрасте 2-3 лет. Выявлено, что распространенность кариеса у детей увеличивается с возрастом, причем кариес встречается у мальчиков чаще, чем у девочек, как и интенсивность кариеса зубов и поверхностей.

Summary

TOOTH DECAY PREVALENCE IN TEMPORARY TEETH

Kaskova L.F., Shepelja A.V.

Key words: temporary teeth, oral hygiene, children.

Our research was aimed to study the prevalence of caries among the children of Poltava and to inspect the condition of their hard dental tissues. 764 children aged 2-3 years old have been examined. It has been found out the caries prevalence increases with age, moreover caries is more common in boys than in girls as well as the caries intensity of teeth and teeth surfaces.